Wymagania edukacyjne z informatyki klasa 3 – zakres podstawowy

Szczegółowe wymagania edukacyjne dla klasy 3B, 3C, 3D, 3E

Lp	Temat	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
Algorytmika i programowanie						
1	Podstawy tworzenia algorytmów	– wie, ze algorytm można zapisać w różnych postaciach i wymienia nazwy tych sposobów – zna podstawowe zasady tworzenia schematów blokowych w tym dozwolone i niedozwolone połączenia	– prawidłowo interpretuje działanie bloku decyzyjnego i wie, jaką rolę odgrywa on w algorytmie – wie, jaka jest różnica pomiędzy blokiem decyzyjnym a wejściowym/wyjściowym	– samodzielnie analizuje przykład algorytmu, np. z podręcznika z pomocą opisu – buduje algorytmy prostych zagadnień z różnych dziedzin lub przedmiotów szkolnych – umie ułożyć prosty algorytm w postaci schematu blokowego na podstawie algorytmu typu lista kroków zawierający blok decyzyjny	– samodzielnie tworzy algorytmy na podstawie specyfikacji zawierające bloki decyzyjne – samodzielnie testuje algorytmy dla różnych przypadków – samodzielnie dyskutuje sposób rozwiązania problemu na podstawie algorytmu, np. z podręcznika, i proponuje jego modyfikacje	– analizuje różne algorytmy i testuje je na samodzielnie i odpowiednio dobranych danych – samodzielnie proponuje modyfikacje przykładowych algorytmów

2	Algorytmy warunkowe i iteracyjne	– opisuje działanie instrukcji warunkowej; – z pomocą nauczyciela interpretuje algorytmy zawierające bloki decyzyjne; – definiuje zmienną sterującą i omawia jej znaczenie w pętlach;	– korzystając z przykładów w podręczniku, układa programy z instrukcją warunkową na podstawie algorytmu z blokiem decyzyjnym; – umie wybrać rodzaj instrukcji powtarzania do rozwiązania określonego problemu; – pamięta o deklaracji zmiennej sterującej; – układa proste programy z pętlami, korzystając z przykładów rozwiązań podobnych problemów;	– prawidłowo układa fragmenty programów z zastosowaniem procedur i funkcji w pętlach instrukcji powtarzania, np. wczytywanie znaku z klawiatury, oczekiwanie na wciśnięcie klawisza itp.;	Prawidłowo układa algorytmy z instrukcjami zagnieżdżonymi	– samodzielnie opracowuje algorytmy, które mogą być realizowane za pomocą instrukcji powtarzania, i na ich podstawie układa programy w języku C++;
3	Złożoność obliczeniowa, poprawność algorytmu	– wie, ze złożoność algorytmu można zapisać w	– prawidłowo interpretuje złożoność	- prawidłowo potrafi wskazać złożoność	- zna system zapisu złożoności obliczeniowej w	– analizuje różne algorytmy i testuje je na samodzielnie i

		różnych postaciach i wymienia nazwy tych sposobów - wie jakie kryteria musi spełnić poprawny algorytm	pamięciową i obliczeniową - potrafi wskazać błędy w algorytmie	optymistyczną i pesymistyczną - umie wprowadzić zmiany do algorytmu tak aby był poprawny	formie notacji dużego O.	odpowiednio dobranych danych
4	Sprawdzian					
5-6	Systemy Liczbowe	– charakteryzuje liczby szesnastkowe i dwójkowe – wie, jak są zbudowane pozycyjne systemy liczbowe	– na przykładzie z podręcznika omawia działanie algorytmów zamiany postaci liczby dziesiętnej na dwójkową, dziesiętnej na szesnastkową i dwójkowej na szesnastkową – na przykładzie z podręcznika omawia działanie funkcji zamieniających postaci liczb	– na podstawie opisu i algorytmów z podręcznika układa funkcje zamieniające prezentację liczb z dziesiętnej na dwojkową i szesnastkową oraz z dwojkowejna szesnastkową	– samodzielnie układa programy (funkcje) zamieniające prezentacje liczb – układa programy wykorzystujące funkcje zamieniające prezentacje liczb	– samodzielnie układa uniwersalne programy oparte o funkcje zamieniające prezentacje liczb na wiele postaci
7	Sprawdzian					
8	Budowa programu w C++	– wymienia i charakteryzuje kolejne etapy tworzenia	– korzystając z podręcznika, omawia podstawową strukturę	– samodzielnie omawia działanie poszczególnych operatorów wszystkich typów	– samodzielnie układa proste programy ze strumieniowaniem	– samodzielnie stosuje instrukcje warunkowe i pętle w prostych programach

		programu komputerowego – wie, czym jest badanie warunku w programie i kiedy się je stosuje w kontekście bloków warunkowych algorytmu – wie, że istnieją różne typy operatorów i na podstawie podręcznika omawia rolę niektórych z nich – wie, że w programie mogą występować biblioteki i funkcje	programu w języku C++ – zna znaczenie nawiasów klamrowych i "//" oraz ich rolę w programie C++ – na podstawie tabeli z podręcznika omawia znaczenie operatorów – odróżnia operatory arytmetyczne od relacyjnych i logicznych i symboli porównawczych – wie, czym są zmienne i stałe w programie komputerowym i wskazuje ich deklarację w przykładowym programie – zna znaczenie i rolę funkcji i bibliotek – zna pojęcie pętli i warunku	– umie zapisać warunki dla instrukcji warunkowej – umie dołączyć bibliotekę do kodu programu – wymienia różnice pomiędzy instrukcją warunkową a pętlą	– samodzielnie charakteryzuje najczęściej używane typy zmiennych liczbowych i logicznych – samodzielnie zapisuje fragment programu z instrukcją warunkową na podstawie algorytmu – wskazuje, w których przypadkach należy użyć danej instrukcji warunkowej lub pętli	układanych na podstawie algorytmów

9	Instrukcja warunkowa	– opisuje działanie instrukcji warunkowej; – z pomocą nauczyciela interpretuje algorytmy zawierające bloki decyzyjne;	– korzystając z przykładów w podręczniku, układa programy z instrukcją warunkową na podstawie algorytmu z blokiem decyzyjnym;	– samodzielnie układa programy z wykorzystaniem instrukcji warunkowej na podstawie algorytmu; – korzystając z opcji pomocy i przykładów z podręcznika, układa programy z instrukcjami warunkowymi złożonymi i zagnieżdżonymi;	– samodzielnie układa programy z instrukcjami warunkowymi złożonymi i zagnieżdżonymi;	– samodzielnie opracowuje proste algorytmy z blokami decyzyjnymi i na ich podstawie układa programy w języku C++;
10	Sprawdzian					
11-13	Instrukcje iteracji	– omawia i rozumie różnice pomiędzy for, do..while oraz while; – podaje przykłady zastosowań for, do..while oraz while; – definiuje zmienną sterującą i omawia jej znaczenie w for;	– umie wybrać rodzaj instrukcji powtarzania do rozwiązania określonego problemu; – pamięta o deklaracji zmiennej sterującej; – układa proste programy z pętlami, korzystając z	– prawidłowo układa fragmenty programów z zastosowaniem procedur i funkcji w pętlach instrukcji powtarzania, np. wczytywanie znaku z klawiatury, oczekiwanie na	– układa programy, prawidłowo wykorzystując instrukcje powtarzania do budowy funkcjonalnego programu, np. w programie liczącym głosy; – używa instrukcji powtarzania do układania funkcji i	– samodzielnie opracowuje algorytmy, które mogą być realizowane za pomocą instrukcji powtarzania, i na ich podstawie układa programy w języku C++; – przewiduje w algorytmach konieczność

		– omawia znaczenie warunku w pętlach;	przykładów rozwiązań podobnych problemów;	wciśnięcie klawisza itp.; – prawidłowo wybiera pomiędzy for, do..while oraz while instrukcję realizującą pętle z określoną lub nieokreśloną liczbą powtórzeń;	procedur wywoływanych przez program główny, np. sprawdzania, czy został wciśnięty klawisz, podano prawidłowe hasło itp.;	stosowania instrukcji for, do..while lub while;
14	Znajdowanie elementu max i min	– omawia istotę metody wyszukiwania elementów max i min w zbiorze	– na podstawie podręcznika omawia istotę metody znajdowania liniowego elementu max i min	– omawia algorytm w postaci pseudokodu znajdowania liniowego elementu max i min	– samodzielnie tworzy algorytm w postaci pseudokodu znajdowania elementu max i min.	– układa program dla metody liniowej
15	Dzielniki liczby naturalnej, liczba pierwsza i złożona	– zna definicję liczby pierwszej i umie wymienić kilka z nich, wskazując spełnienie podstawowej cechy – wymienia nazwę metod badania, czy	– na podstawie tabeli z podręcznika umie objaśnić metodę sita Erastotenesa – objaśnia algorytmy badania, czy liczba jest liczbą pierwszą	– zna algorytmy zapisane w różnych postaciach wykrywające liczby pierwsze – sprawdza na przykładach działanie algorytmów wykrywających liczby pierwsze	– samodzielnie tworzy i omawia działanie algorytmów wykrywających liczby pierwsze – przedstawia algorytmy w różnych zapisach w tym schematu blokowego i listy kroków	– samodzielnie układa algorytm testowania liczb na podstawie opisu metody

		liczba jest liczbą pierwszą	– zna zastosowanie liczb pierwszych		– samodzielnie testuje algorytmy i dobiera odpowiednie dane wejściowe	
16	Wyznaczanie NWD i NWW	– definiuje NWD i omawia jego zastosowanie w matematyce – podaje kilka przykładów NWD dla wybranych liczb	– na podstawie gotowego zapisu przykładu algorytmu Euklidesa, np. z podręcznika, omawia istotę tej metody – podaje i uzasadnia dziedzinę liczb, dla których przeznaczony jest algorytm Euklidesa	– omawia różnicę pomiędzy metodą rekurencyjną a iteracyjną – analizuje gotowy przykład zastosowania metod Euklidesa – przedstawia algorytmy Euklidesa, np. w formie schematu blokowego, i tłumaczy ich istotę	– analizuje obie metody Euklidesa pod kątem wydajności i szybkości działania dla różnych zestawów zmiennych wejściowych	– samodzielnie przeprowadza analizę wydajności algorytmu Euklidesa dla różnych danych i przewiduje wyniki swojej analizy
17	Ciąg Fibonacciego	– wie kim był i kiedy żył Fibonacci; – zna zasługi Fibonacciego dla rozwoju cywilizacji.	– na podstawie podręcznika lub innych wiarygodnych źródeł omawia na gotowym przykładzie istotę ciągu Fibonacciego; – na podstawie podręcznika lub innych	– samodzielnie omawia na gotowym przykładzie istotę ciągu Fibonacciego; – samodzielnie analizuje działanie przykładowego algorytmu obliczający	– układa program w języku C++ obliczający *n* kolejnych elementów ciągu Fibonacciego; – testuje poprawność działania swojego programu na przykładzie.	– proponuje rozwiązanie problemu obliczania *n*-tego elementu ciągu Fibonacciego.

			wiarygodnych źródeł analizuje działanie przykładowego algorytmu obliczający kolejne elementy ciągu, zapisanego w postaci schematu blokowego.	kolejne elementy ciągu, zapisanego w postaci schematu blokowego; – układa algorytm obliczający określoną liczbę liczb ciągu Fibonacciego; – analizuje program w języku C++ ułożony według przykładowego algorytmu.		
18	Sprawdzian					
19-20	Funkcje C++	– zna różnicę pomiędzy działaniem i zastosowaniem procedury i funkcji; – zna budowę funkcji; – wie, na czym polega wywołanie funkcji;	– wywołuje funkcje w treści programu; – analizuje działanie funkcji;	– stosuje unikalne nazwy zmiennych wewnątrz bloku; – prawidłowo układa mało skomplikowane procedury i funkcje wykorzystujące globalne i lokalne zmienne, np. obliczające;	– omawia istotę deklaracji wewnętrznych zmiennych i stałych, typów i podprogramów lokalnych; – układa i wywołuje procedury z parametrami i bez; – prawidłowo układa funkcje wykorzystujące	– samodzielnie planuje użycie funkcji do rozwiązywania problemów informatycznych; – samodzielnie układa procedury i funkcje, stosując zmienne lokalne i globalne;

		– określa przypadki, w których niezbędne jest zastosowanie procedury lub funkcji;		– wywołuje funkcjey z parametrami; – prawidłowo i czytelnie dobiera nazwy zmiennych w deklaracjach procedur i funkcji; – wie, jak działa przekazywanie przez wartość; – wie, jak działa przekazywanie przez zmienną;	globalne i lokalne zmienne; – stosuje unikalne nazwy zmiennych wewnątrz bloku; – układa procedury z przekazywaniem parametrów przez wartość lub zmienną;	
21	Sprawdzian					
22-23	Stosowanie tablic w języku C++	– podaje definicję typu tablicowego i z pomocą nauczyciela podaje różne przykłady zastosowania tablic; – z pomocą nauczyciela analizuje definicję typu tablicowego, wskazując	– zna znaczenie słów kluczowych w definicjach tablic; – określa wartość zmiennej w tablicy za pomocą wartości typu indeksowego; – umie zaplanować tablicę o odpowiednim do rozwiązywanego	– definiuje własne tablice zmiennych różnych typów i rozmiarów; – prawidłowo zastępuje zmienną tablicową osobno występujące zmienne, uzasadniając swoją decyzję i wykazując	– prawidłowo zastępuje zmienną tablicową osobno występujące zmienne, uzasadniając swoją decyzję i wykazując zasadność takiego postępowania; – nadaje wartości początkowe	– samodzielnie opracowuje algorytmy, które wykorzystują tablice, i na ich podstawie układa programy w języku C++; – stosuje tablice wielowymiarowe do grupowania danych, np. wprowadzanych

		najważniejsze jej elementy; – obrazowo opisuje zastosowanie tablic jedno-, dwu-, trój- i więcej wymiarowych; – graficznie wyjaśnia budowę tablic;	problemu rozmiarze; – samodzielnie definiuje własne typy tablicowe jednowymiarowe;	zasadność takiego postępowania; – podaje przykłady definiowania różnych tablic i objaśnia zasadność przyjęcia takiej konstrukcji zmiennej tablicowej, np. używanych w przykładzie z podręcznika;	zmiennym tablicowym; – samodzielnie modyfikuje zmienne tablicowe, np. poprzez zwiększenie rozmiaru; – analizuje zajęcie pamięci przez daną tablicę; – umie wskazać błąd w deklaracjach tablic zarówno składniowy, jak i logiczny;	imion, nazwisk itp.;
24	Sortowanie bąbelkowe, sortowanie przez wstawianie	– na podstawie podręcznika lub innych wiarygodnych źródeł omawia budowę tablicy jednowymiarowej; – na podstawie podręcznika lub innych wiarygodnych źródeł omawia	– na podstawie podręcznika lub innych wiarygodnych źródeł analizuje działanie algorytmu sortowania bąbelkowego w postaci listy kroków i schematu blokowego;	– omawia istotę metody sortowania bąbelkowego; – omawia działanie przykładowego algorytmu opartego o metodę sortowania bąbelkowego;	– układa algorytm sortowania bąbelkowego; – weryfikuje poprawność działania programu na przykładach.	– układa program sortujący metodą bąbelkową w innym języku niż C++ (np. Java).

		istotę sortowania bąbelkowego.	– na podstawie podręcznika lub innych wiarygodnych źródeł analizuje przykład sprawdzający poprawność działania algorytmu.	– sprawdza działanie algorytmu na przykładach.		
25	Sprawdzian					
26-27	Praca z danymi tekstowymi w języku C++	– definiuje kod ASCII	– omawia znaczenie kodu ASCII – definiuje plagiat i odnosi tę definicję także do rzeczywistości szkolnej, np. do kopiowania prac domowych	– wykorzystuje klawiaturę numeryczną do wprowadzania znaków za pomocą kodów ASCII	– interpretuje przepisy dotyczące plagiatów – wie, czym jest JSA i jakie ma znaczenie w zwalczaniu kopiowania prac naukowych	Nie przewiduje się oceny celującej.
28	Sprawdzian					
29	Szyfr Cezara i szyfr przedstawieniowy	– omawia cele szyfrowania danych i informacji – tłumaczy, na czym polega podstawieniowy sposób szyfrowania informacji	– na przykładzie tabeli tłumaczy metodę przestawieniową i umie zaszyfrować tekst tą metodą – omawia na podstawie rysunku z podręcznika	– wie, na czym polega szyfrowanie szyfrem wieloalfabetowym – tłumaczy potrzebę szyfrowania	– samodzielnie układa algorytm dla szyfru Cezara	– samodzielnie układa program komputerowy szyfrujący szyfrem Cezara

		– wie, jak odróżnić strony internetowe z szyfrowaną transmisją danych od pozostałych	metodę szyfrowania szyfrem Cezara	niektórych transmisji w sieci		
30	Zamiana liczb między systemami pozycyjnymi	– charakteryzuje liczby szesnastkowe i dwójkowe – wie, jak są zbudowane pozycyjne systemy liczbowe	– na przykładzie z podręcznika omawia działanie algorytmów zamiany postaci liczby dziesiętnej na dwójkową, dziesiętnej na szesnastkową i dwójkowej na szesnastkową – na przykładzie z podręcznika omawia działanie funkcji zamieniających postaci liczb	– na podstawie opisu i algorytmów z podręcznika układa funkcje zamieniające prezentację liczb z dziesiętnej na dwojkową i szesnastkową oraz z dwojkowejna szesnastkową	– samodzielnie układa programy (funkcje) zamieniające prezentacje liczb – układa programy wykorzystujące funkcje zamieniające prezentacje liczb	– samodzielnie układa uniwersalne programy oparte o funkcje zamieniające prezentacje liczb na wiele postaci
31	Iteracja w algorytmach	– omawia na prawdziwych przykładach iterację	– na podstawie podręcznika lub innych wiarygodnych źródeł analizuje przykładowe algorytmy iteracyjne i rekurencyjne;	– samodzielnie analizuje przykładowe algorytmy iteracyjne i rekurencyjne; – samodzielnie rozpoznaje	– układa algorytmy z podejściem iteracyjnym i rekurencyjnym i układa na ich podstawie programy; – wskazuje instrukcje, które	– rozwiązuje problemy obiema metodami i ocenia ich skuteczność.

			– na podstawie podręcznika lub innych wiarygodnych źródeł rozpoznaje procesy iteracyjne.	procesy iteracyjne; – wskazuje w przykładowych algorytmach miejsca, które decydują o iteracyjności lub rekurencyjności opisywanego procesu; – analizuje przykładowy program.	decydują o iteracyjności podejścia do realizacji algorytmu.	